

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Туризм і рекреація на транскордонних територіях

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм і туроперейтинг

(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм і рекреація"

(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістрський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Географічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

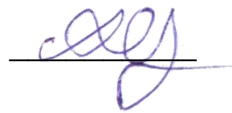
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Туризм і рекреація на транс-кордонних територіях»** складена відповідно до освітньої програми «Міжнародний туризм і туроперейтинг», уведеної наказом по університету №118 від 03.04.2023 р., (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»).

Розробник: Бучко Жанна Іванівна, доцентка кафедри географії та менеджменту туризму, д. геогр. н.

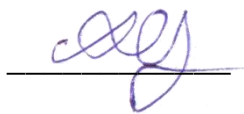
Погоджено
з гарантом ОП «Міжнародний туризм
і туроперейтинг»

Олександр КОРОЛЬ

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

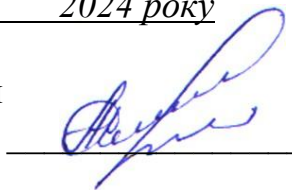
Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму

Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Наталя АНДРУСЯК

1. Мета навчальної дисципліни. Метою вивчення дисципліни є набуття студентом комплексу теоретичних знань і практичних навичок з організації туристичної діяльності на транскордонних територіях.

Пререквізити.

Ефективність засвоєння курсу підвищує попереднє вивчення навчальних дисциплін «Менеджмент туристичних дестинацій», «Маркетингові комунікації в туризмі», «Зовнішньоекономічна діяльність туристичного підприємства».

2. Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має поглибити такі **компетентності:**

- ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.
- СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.
- СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.
- СК8. Здатність розв'язувати професійні задачі у сфері організації подорожей і сервісного обслуговування у міжнародному туризмі.

Програмні результати навчання:

- РН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проектів у сфері туризму і рекреації.
- РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.
- РН13. Розуміння процесів організації подорожей і технології комплексного обслуговування туристів у міжнародному туризмі.

Студенти також мають:

Знати:

- сутність та ознаки транскордонної території;
- ресурсну базу туризму та рекреації;
- процеси організації та технології обслуговування туристів.

Вміти:

- користуватися різними джерелами для аналізу привабливості туристичної дестинації для транскордонного туризму;
- розробляти туристичний маршрут для транскордонного туризму.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни												
<i>Туризм і рекреація на транскордонних територіях</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсум. контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	3	6,0	180	2	28	14	-	-	138	-	залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти організації туризму й рекреації на транскордонних територіях						
Тема 1. Вступ до курсу «Туризм і рекреація на транскордонних територіях»	13	2	-	-	-	11
Тема 2. Сутність поняття прикордонної та транскордонної території: ознаки та специфіка	15	2	2	-	-	11
Тема 3. Митне забезпечення туризму й рекреації на транскордонних територіях	15	4	-	-	-	11
Тема 4. Ресурси рекреації та туризму транскордонних територій	19	4	4	-	-	11
Тема 5. Інфраструктурне забезпечення туризму й рекреації на транскордонних територіях	13	2	-	-	-	11
Модуль контроль	5	-	-	-	-	5
Разом Модуль 1	80	14	6	-	-	60
Змістовий модуль 2. Види туризму й рекреації на транскордонних територіях						
Тема 6. Пізнавальний сегмент туристично-рекреаційної діяльності	16	2	2	-	-	12
Тема 7. Релігійний сегмент туристично-рекреаційної діяльності	16	2	2	-	-	12
Тема 8. Спортивно-оздоровчий сегмент туристично-рекреаційної діяльності	16	2	2	-	-	12
Тема 9. Історико-етнографічний сегмент туристично-рекреаційної діяльності	14	2	-	-	-	12
Тема 10. Екологічний сегмент туристично-рекреаційної діяльності	14	2	-	-	-	12
Тема 11. Транскордонні маршрути за тематичним	17	2	2	-	-	13

спрямуванням						
Модуль контроль	7	2	-	-	-	5
Разом Модуль 2	100	14	8	-	-	78
	<i>Усього годин</i>	<i>180</i>	<i>28</i>	<i>14</i>	<i>-</i>	<i>138</i>

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми		Кількість годин	Кількість балів
1	Назва:	Аналіз понять та визначень транскордонного туризму	2	10
	Завдання:	1. Проаналізувати зміст понять та визначень 2. Скласти таблицю з визначеннями поняття за зразком.		
	Результати:	Таблиця з визначеннями понять «транскордонний туризм», виконана кожним студентом індивідуально й завантажена на платформу Moodle.		
2	Назва:	Рекреаційно-туристичні ресурси транскордонних дестинацій	4	10
	Завдання:	1. Підібрати й систематизувати матеріал для розкриття індивідуальної теми. 2. Підготувати доповідь з презентацією.		
	Результати:	Захист обраної індивідуальної теми з презентацією.		
3	Назва:	SWOT-аналіз розвитку туризму на транскордонних дестинаціях	2	5
	Завдання:	1. Обґрунтувати сильні та слабкі сторони, можливості та загрози розвитку транскордонного туризму в регіонах за групами. 2. Презентувати результати групової роботи. 3. Провести обговорення.		
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом через платформу Moodle.		
4	Назва:	Аналіз розвитку транскордонного туризму в регіоні.	2	5
	Завдання:	1. Проаналізувати передумови та ресурси для розвитку транскордонного туризму в регіоні. 2. Проаналізувати туристичні потоки (в'їзний та виїзний туризм). Обґрунтувати причини спадів та підйомів. 3. Проаналізувати, як пандемія Covid-		

		19 вплинула на транскордонний туризм у регіоні. 4. Проаналізувати програми транско-рдонної співпраці, що реалізовувалися в регіоні. 5. Дати оцінку транскордонним проєктам в регіоні. 6. Підготувати звіт за переліченими вище пунктами. 7. Підготувати презентацію. Презентувати результати.		
	Результати:	Захист обраної групової теми з презентацією. Звіт, підготовлений за планом.		
5	Назва:	Розробка транскордонного маршруту за тематичним спрямуванням	4	10
	Завдання:	1. Проаналізувати особливості планування та реалізації транскордонного тематичного маршруту. 2. Підготувати презентацію транско-рдонного тематичного маршруту.		
	Результати:	Захист обраної індивідуальної теми з презентацією.		
Всього			14	40

3.4. Самостійна робота*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Транскордонна співпраця в галузі туризму в межах державних структур України	10
2	Єврорегіони як основа у процесах європейської інтеграції в галузі туризму	10
3	Програми транскордонного співробітництва ЄС та їх вплив на розвиток туризму	10
4	Європейська інтеграція, регіоналізація та децентралізація, їх вплив на туризм	10
5	Регіональна інтеграція в макрорегіонах світу та її вплив на розвиток туризму	10
6	Мадридська конференція 1995 р. про транскордонну співпрацю	10
7	Законодавча база України про транскордонне співробітництво	10
8	Принципи державної політики України у сфері транскордонного співробітництва	10
9	Єврорегіони за участю України: політико-географічні аспекти формування та функціонування	10
10	Досвід Чернівецької області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму	10
11	Досвід Закарпатської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму	10

12	Досвід Львівської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму	10
13	Досвід Одеської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму	10
14	Досвід Волинської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму	8
Всього		138

*Оцінка самостійної роботи входить до тематичного і підсумкового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дискусія, робота в групах;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, які варто визначати за допомогою числової (відсоткової) шкали оцінювання знань і трансформувати в оцінку використовуваної рейтингової шкали у кількості балів, що виділяються для кожного запланованого результату навчання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити >>>](#)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- контрольні роботи;
- усне опитування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

Форми поточного контролю:

- усна (відповідь студента по теорії щодо виконання практичних завдань);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- письмова (тестування);

Форма підсумкового контролю: залік (тестування).

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі роботи, презентації чи тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів та під час захистів практичних робіт.

Тестові завдання розроблені до кожного змістового модуля. Підсумкові тести та білети покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота				Підсумковий тест (теор.)	Сума балів
Модуль №1		Модуль №2			
Теоретичний	Практичний	Теоретичний	Практичний		
10	20	10	20	40	100

Політика академічної доброчесності

Поточний та підсумковий контроль передбачає дотримання правил академічної доброчесності відповідно до «Етичного кодексу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/xel1lulcg/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf>) та «Правил академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/fdud03f4/pravyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>). Порухенням академічної доброчесності з боку здобувача

вищої освіти вважається списування. Згідно з частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту»: «За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти.

8. Література

Основна література

1. Мальська М. П., Рутинський М. Й., Паньків Н. М. Туризм у міжнародному і національному вимірах. Історія і сучасність: монографія. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 268 с.
2. Менеджмент туристичної індустрії: практикум / уклад.: Руденко В.П., Підгірна В.Н., Наконечний К.П. та ін. - Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2023. - 384 с.
3. Мікула Н. А., Толкованов В. В. Транскордонне співробітництво: посібник. – Київ: Крамар, 2011. – 259 с.
4. Мікула Н. Євро регіони: досвід та перспективи: Монографія. – Львів: ІРД НАН України, 2003. – 222 с.
5. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: Монографія. – Львів: ІРД НАН України, 2004. – 395 с.
6. Мікула Н., Толкованов В. Національна доповідь «Сучасний стан та перспективи розвитку транскордонного співробітництва в Україні» (Основні положення проекту) // Регіональна економіка. – 2010. – №3. – С. 7-19.
7. Vozhuk T. I., Buchko Z. I. Cross-Border Ukrainian-Hungarian Cooperation in the Sphere of Tourism // Journal of Geology, Geography and Geocology. Dnipro: Oles Gonchar Dnipro National University, 2018. – 27(1). – P. 35-42.
8. Brian I. Skinner. Ears Resources. – Prentice-Hall. Ins., Englewood cliffs, New Jersey, 1986. – 264 p.
9. Buchko Z. Transborder recreational tourism complexes (TBRTC) as a result of international collaboration. Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego [Studies of the Industrial Geography Commission of the Polish Geographical Society], 2021. - 35(3), 76–89. URL: <https://doi.org/10.24917/20801653.353.5>
10. Mischczuk, A. (2002). Pogranicze polsko-ukraińskie a polityka zagraniczna III RP [Polish-Ukrainian borderland and foreign policy of the Third Polish Republic]. In R. Stemplowski, & A. Żelazo (Eds.), Polskie pogranicza a polityka zagraniczna u progu XXI wieku [Polish borderlands and foreign policy in the midst of the 21st century] (pp. 263-280). Warsaw, Poland: Instytut Spraw Międzynarodowych.
11. Polsko-Ukrayinska Strategiya Spivrobitnytstva na 2007-2015 rr. [Polish-Ukrainian Cooperation Strategy for 2007-2015].

12. Studzieniecki, T, Palmowski, T, Korneevetsc, V. (2016). The system of cross-border tourism in the Polish-Russia borderland. *Procedia Economics and Finance* 39, 545-552.

13. Studzieniecki, T, Spiriajevas, E. (2019). Cross-Border Tourist Destinations In Europe - Genesis, Essence And Promotion. *Proceedings of Varazdin 46th International Scientific Conference on Economic and Social Development – "Sustainable Tourist Destinations"*, 341-354, Varazdin 2019.

Додаткова література

14. Бучко Ж., Антоняк Є. Аналіз туристичних потоків України – Румунії у контексті транскордонного туризму // *Географія та туризм: Науковий збірник / Ред. кол.: Я.Б. Олійник (відп. ред.) та ін. – К.: Альфа-ПК, 2016. – Вип. 35. – С. 26-35.*

15. Бучко Ж. Буковина етнотуристична: можливості та тенденції для транскордонного туризму // *Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи: Збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (Львів, 25 лютого 2016 р.). – Львів: ЛІЕТ, 2016. – С. 37-42.*

16. Бучко Ж. Географічні аспекти транскордонного туризму в контексті євроінтеграції України // *Туризм як пріоритетний напрям соціально-економічного розвитку регіону: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (23-24 квітня 2015 р.). – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2015. – С. 370-372.*

17. Бучко Ж. Українсько-білоруська співпраця в галузі транскордонного туризму // *Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2020. - Вип. 826 : Географія. – С. 76 - 81.*

18. Мальська М. П., Біланюк О.П. Пріоритети розвитку туризму у польсько-українських відносинах // *Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. – 2012. – Вип. 29. Ч. 2. – С. 138-143.*

19. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Bukovina's Carpathians // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu, Valeriy Rudenko. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 106 p.

20. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Bukovina's Subcarpathians // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 152 p.

21. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Chernivtsi // Zhanna Buchko, Oleksandr Korol, Yaroslav Skrypnyk, Yaroslav Smirnov. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 75 p.

22. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Cycling through Bukovina and Bessarabia // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 49 p.

23. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Equestrian Rotes in Bukovina // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 139 p.

24. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Hikin Rotes // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 56 p.

25. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. The cross-border area // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 163 p.

26. Buchko Z. I. Cross-Border Tourism In Bukovina // Scientific Review of Physical Culture, volume 8, issue 1. – University of Rzeszów, 2018. – P. 37-42.

27. Buchko Z., Rudenko S., Rudenko V., Yeremiia H. Ethnic tourism potential of Bukovyna for the purposes of cross-border tourism // Часопис соціально-економічної географії. Вип. 20 (1). – Харків, 2016. – С. 75-79.

28. Buchko Z. Festivals and traditional holidays in the ethnic tourism in Chernivtsi region // Tourist Bucovina. Issue I. – Bucharest, 2015. – P. 128-133.

29. Turystyka w 2012 r. [Tourism in 2012] (2013). Retrieved from https://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/KTS_turystyka_w_2012.pdf

30. Turystyka w 2019 r. [Tourism in 2019] (2020). Retrieved from <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/>

Інформаційні ресурси

1. Євро регіони на території України: сучасний стан та перспективи розвитку // Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації. – [Електронний ресурс]. – URL: http://e-pidruchniki.com/content/802_Evroregioni_na_teritorii_Ukraini_sychasni_stan_ta_perspektivi_rozvitky.html

2. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями / Мадридська конвенція. Мадрид. – 21 травня 1980 року // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_106

3. Закон України «Про державний кордон» [Закон України «Про державний кордон» N 1777-XII від 4 листопада 1991 року (зі змінами та доповненнями)] // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>

4. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» N 959-XII від 16 квітня 1991 року (зі змінами та доповненнями)] // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>

6. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>

7. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» [Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» N 1562-VI від 25 червня 2009 року

(зі змінами та доповненнями)] // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>

8. Офіційний сайт громадської Організації Агентство Сталого Розвитку та Європейської Інтеграції «Єврорегіон Нижній Дунай». – [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.asdei.od.ua>

9. Офіційний сайт Єврорегіону «Буг». – [Електронний ресурс]. – URL: <http://euroregionbug.pl/index.php>

10. Офіційний сайт Єврорегіону «Дністер». – [Електронний ресурс]. – URL: <http://dniester.eu>

11. Офіційний сайт Єврорегіону «Карпати». – [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.euroregionkarpaty.com.ua>

12. Офіційний сайт Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна на 2007-2013 р.р. – [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.pl-by-ua.eu/ua,news,139>

13. Офіційний сайт Центру транскордонної співпраці. – [Електронний ресурс]. – URL: <http://cts.org.ua/ru/example-pages/zagalni-vidomosti.html>